

خلاصه سخنرانی دکتر علیرضا دلیری

دکتر علیرضا دلیری در هجدهمین دوره می صبح فناوری در تاریخ ۴ مرداد، به میزبانی شرکت "عصرآیند کارآفرین" به بیان تجربیات خود در حوزه فین تک، پرداخت. در ادامه به اهم موضوعات مطرح شده در این سخنرانی اشاره می‌گردد:

استارت‌آپ‌ها برای فعالیت خود نباید به دنبال جذب سرمایه باشند بلکه باید ظرفیت سازی کنند. در شرکت‌های دانش بنیان، نیاز مالی الویت سوم و چهارم قرار می‌گیرد زیرا اگر پروژه‌ای خوب باشد پول خودش به سمت آن خواهد آمد. به خصوص در زمینه استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های فین تک، زیرا صنعت فین تک به سرعت در حال رشد است و سرعت رشدی بیشتر از سایر فناوری‌ها دارد. دوره سیستم مالی سنتی در دنیا به پایان رسیده است و بانکداری، بیمه و سرمایه گذاری سنتی دیگر معنایی ندارد .

برای استارت‌آپ‌های فین تک به خصوص در حوزه پرداخت‌ها نمی‌توان قانون مشخصی وضع کرد زیرا این شرکت‌ها دائما در حال تغییرند و تنها می‌توان برای آن‌ها حدود تعیین کرد. در حوزه بیمه نیز ما از استانداردهای جهانی بسیار عقب هستیم و ضریب نفوذ بیمه در ایران بسیار پایین است. علت آن نیز رویکرد سنتی در این بخش است. ما برای پایه گذاری کارگزاری‌های آنلاین بیمه در حوزه InsurTech با چالش‌های بسیاری رو به رو بودیم. در زمینه پذیرش فناوری مقاومت‌هایی وجود دارد که باید با آن‌ها جنگید. به وسیله ترکیب بیمه با فناوری می‌توان ضریب نفوذ بیمه در کشور را بالا برد که به نفع همه مردم است. بیمه دنیای گسترده و پرسودی است که باید بر روی آن کار شود . امروزه در آمریکا دیگر بانکداری سنتی معنی نمی‌دهد. سپرده‌های مردم در پلتفرم‌های LendTech قرار می‌گیرد و وام‌ها از طریق این پلتفرم‌ها پرداخت می‌شود. این نیاز در کشور ما بیشتر نیز هست زیرا به وسیله قرار گرفتن در این پلتفرم‌ها و کمک گرفتن از هوش مصنوعی و RegTech می‌توانیم نظارت بیشتری بر حوزه وام دهی داشته باشیم. برخی از استارت‌آپ‌ها امروزه در این مسیر قرار گرفته اند که از نمونه‌های آن می‌توان به "جیبیت" اشاره کرد. این استارت‌آپ توانسته به تراکنش بالای روزانه و شفافیت مالی دست پیدا کند. علت شفافیت مالی این استارت‌آپ نیز استفاده از هوش مصنوعی است که ضریب خطا را به صفر می‌رساند. نمونه دیگر بانک رسالت است که با آنلاین کردن فرایندهای خود توانسته رشد و سود بیشتری را تجربه کند. آنلاین شدن خدمات به کاربران امکان مقایسه ارائه دهندگان را می‌دهد و همچنین راحتی و سرعت را برای آن‌ها به ارمغان می‌آورد .

حوزه WealthTech نیز در کشور ما هنوز جای فعالیت بسیار و ظرفیت خوبی دارد زیرا هنوز کسی به صورت جدی به آن وارد نشده است. در ایران سرمایه گذاری ساختار ندارد و اگر فردی قصد سرمایه گذاری داشته باشد نمی‌داند که باید در چه حوزه ای فعالیت کند. به دلیل فقدان ساختار در کشور، پول سرگردان و نقدینگی زیاد است زیرا مردم اطلاعات کافی ندارند و ریسک نمی‌کنند. پلتفرم‌های WealthTech بستری برای حل این مشکلات هستند. ما امروزه به دنبال ساخت پلتفرمی هستیم که در ابتدا از فرد سوالاتی در جهت شناسایی درجه ریسک پذیری و انتظارات بازدهی وی می‌کند و با توجه به آن، برای او یک سبد سرمایه گذاری پیشنهاد می‌کند .

وی در بخش دیگری از اظهارات خود به توضیح درباره‌ی قانون جهش تولید پرداخت و گفت: قانون جهش تولید دانش بنیان، یک قانون خاص و ماندگار است که حدود بیست ماده دارد. ماده یازده این قانون اعتبار مالیاتی نام دارد و ماده هجده مربوط به اختیارات بانک‌ها برای سرمایه گذاری است .

ماده یازده بند ب این قانون بیان می کند که تمام شرکت های تولیدی و خدماتی می توانند تا ۱۰۰ درصد مالیات بر درآمد خود را در زمینه تحقیق و توسعه و سرمایه گذاری در شرکت های دانش بنیان هزینه کنند. هدف قانون گذار این است که تحقیق و توسعه در کشور گسترش پیدا کند، بخش خصوصی درگیر تحقیق و توسعه شود، نیازهای جامعه برطرف شود و خروجی مطلوب داشته باشیم .

شرکت می تواند یک طرح در زمینه توسعه و ارتقای محصول یا شرکت با فناوری متوسط رو به بالا بنویسد و واحد تحقیق و توسعه ای بدین منظور شکل دهد. این طرح می تواند یک، سه یا پنج ساله باشد. نکته ای که در این قانون وجود دارد این است که می توان اعتبار مالیاتی را سنواتی کرد. از طرف دیگر شرکت می تواند به منظور استفاده از اعتبار مالیاتی خود با یکی از دانشگاه ها یا پژوهشگاه ها قراردادی مبنی بر ارائه و اجرای طرح ببندد. در شکل دیگر اجرای این قانون، شرکت می تواند با شرکت های دانش بنیان برای ارائه و اجرای طرح قرارداد منعقد کند که این روش ممکن است خروجی بهتری نیز داشته باشد .

پس از نهایی کردن طرح، باید طرح پیشنهادی خود را در سامانه Etebar14.ir بارگذاری کند تا مورد بررسی قرار گیرد. اگر طرح تایید شود، هزینه ها انجام می گیرد و در پایان سال مالی، عملکرد طرح بررسی می شود و اگر اهداف ذکر شده در آن محقق شده باشد، تاییدیه برای سازمان امور مالیاتی ارسال خواهد شد .

همچنین ماده یازده بند ت بیان می کند اعتبار مالیاتی را می توان سرمایه گذاری نیز کرد. البته این بند برخلاف بند قبلی تنها به شرکت های بورسی و بازار اول و دوم فرابورس و شرکت هایی که سرمایه ثابتی آن ها یک سی ام صندوق نوآوری باشد، اختصاص دارد. هدف قانون گذار از وضع این بند، ایجاد پیوند مابین شرکت های دانش بنیان و شرکت های بزرگ است .

دو روش برای سرمایه گذاری وجود دارد. روش مستقیم و غیرمستقیم. در روش مستقیم، شرکت سهام یکی از شرکت های دانش بنیان مانند دیجی کالا را خریداری می کند. در این روش شرکت می تواند بین ۲۰ تا ۳۰ درصد از اعتبار مالیاتی خود را صرف انجام سرمایه گذاری کند. زیرا قانون گذار نمی خواهد مدیریت شرکت های دانش بنیان در دست شرکت های سنتی قرار گیرد. در این روش باید سهام خریداری شده ماهیت توسعه ای داشته باشد و در طرح باید به ریز توضیح داده شود.

روش غیرمستقیم از طریق سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری بازار سرمایه در حوزه فناوری و نوآوری و صندوق های پژوهش و فناوری محقق می شود. در این روش ۱۰۰ درصد اعتبار مالیاتی را می توان سرمایه گذاری کرد زیرا پول هوشمند است. در این روش نیز طرح باید در صندوق تعریف شود، به تایید برسد و سرمایه گذاری صورت گیرد .

همچنین در ماده هجده این قانون به سرمایه گذاری بانک ها در شرکت های دانش بنیان پرداخته شده است. سرمایه گذاری بانک ها در این شرکت ها باید با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی انجام گیرد و مالیات بانک ها در این شرکت ها خرج شود .

در پایان باید عرض کنم، قانون جهش تولید دانش بنیان، یک قانون خاص و ماندگار است که شرکت ها و سازمان ها با تسلط بر روی آن می توانند اقدامات بزرگی در راستای بهبود و پیشرفت شرکت خود انجام دهند.